Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. november 2019 blev i sag nr. 93859:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

GF-Forsikring A/S
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. I brev af 14/6 2019 til nævnet har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"**Indklagede tilpligtes at anerkende at søgsmålsgrunde opstår i 2018**

Sagen kort
Denne sag omhandler hvornår søgsmålsgrunden i en sag opstår.

Ganske kort om sagen er der tale om en alvorlig personskade i 2009, hvor der i 2018 realiserer et erhvervsevnetab efter erstatningslovens §§ 5-9. Det ses ikke at være bestridt, at der ikke har været realiseret et erhvervsevnetab før dette, af indklagede.

Tvisten er derfor om hvorvidt indklagede er berettiget til alene at tilkende retshjælp på kr. 125.000,00, der var det gældende dækningsmaksimum i 2009 eller, om der er tale om et dækningsmaksimum på kr. 175.000,00, som var gældende i 2018.

Sagsfremstilling
I 2009 er klager udsat for en alvorlig tilskadekomst, hvor der er en række erstatningsberettigede følger. Der udbetales bl.a. fuld svie og smerte, varigt mén med 12% og tabt arbejdsfortjeneste for 2010-2017. For en nærmere beskrivelse henvises til stævning i sagen, bilag 1.

Den 6/2 2019 meddeles der retshjælp på kr. 125.000,00, vedlagt som bilag 2.

Denne tilkendes efter indklagedes gældende forsikringsbetingelser, der vedlægges som bilag 3.

Den 1/4 2019 tilskriver klager indklagede med spørgsmål om dækningsmaksimum. Herefter pågår der en længere korrespondance over de næste dage, der for en god ordens skyld vedlægges samlet som bilag 4.

Det kan noteres, at der med mail af 8/4 2019, meddeles afslag samt afslag på kulancemæssig forhøjelse, hvorfor denne klage desværre har været nødvendiggjort.

Anbringender
Det fremgår af ganske omfattende nævnspraksis, at

'*Nævnet finder, at der i mange tilfælde vedrørende personskade er relevant at fastsætte søgsmålsgrund til skadesdatoen.*'

Dette er altså hovedreglen. Det er der fuldstændig enighed om blandt parterne.

Spørgsmålet i denne sag er altså ikke, om hvorvidt hovedreglen finder anvendelse, men om i hvilke tilfælde hovedreglen ikke finder anvendelse. Altså hvornår der er tale om, at søgsmålsgrunden i personskadesager ikke kan sættes til skadesdatoen.

I den pågældende sag er der tale om et krav, der på skadestidspunktet, helt var skadelidte ubekendt. Skadelidte ville ikke kunnet have påstævnes for det og, sagen verserer derefter i en årrække, for endeligt at blive lukket af ansvarsforsikringsselskabet, der ikke mener der er et erhvervsevnetab, hvorefter klager nu har påstævnet ansvarsforsikringsselskabet med en påstand om, at de tilpligtes at anerkende at der er et erhvervsevnetab, jf. bilag 1.

Denne situation har fuldstændig karakter af at sagen afsluttes fra forsikringen, hvilket sker den 13/8 2018 (bilag 5), og såfremt klager måtte få medhold i retssagen, vil der så være tale om en situation, der er direkte sammenlignelig med en genoptagelse efter erstatningsansvarsloven § 11. Der er altså tale om, at sagen på dette tidspunkt vil have været lukket i årevis. Det forventes at sagen skal forelægges AES, der i øjeblikket har en vejledende sagsbehandlingstid for erhvervsevnetabsvurderinger på 15 måneder, hvorfor det kan forventes at der tidligst vil ske en hovedforhandling i 2021 eller 2022, hvor sagen på det tidspunkt har været lukket i 3-4 år.

Det er klagers opfattelse, at denne situation er fuldstændig sammenlignelig med Nævnets kendelse i AK91.721, hvor Nævnet udtaler

'*Nævnet finder imidlertid at der i den foreliggende sag, hvor der er tale om forværring af følger efter et færdselsuheld i 1998, og hvor den tidligere erstatningssag for længst er afsluttet, er relevant at tage udgangspunkt i den aktuelle søgsmålsgrund, hvilket efter Nævnets opfattelse er forværringens indtræden.* '

Det er klagers opfattelse, at denne situation er fuldstændig sammenlignelig.

Klagers sag kommer til at være lukket i adskillige år og, derefter genoptages af en situation der fuldt ud er analog til erstatningsansvarslovens § 11.

Dette giver i øvrigt anledning til at klager notere sig, at såfremt dette ikke var tilfældet, ville man også kunne ende i en situation, hvor personskadesager, der nogle gange varer 15-20 år, reelt set

ikke vil kunne føres, når erhvervsevnetabet endelig realiserer, fordi retshjælpsforsikringen var så lav, at man reelt set ikke havde råd til at føre sagen på grund af sagens værdi.

Ligesom man indekserer årslønnen i erhvervsevnetabsvurderinger, ligesom man indekserer erstatningen i erhvervsevnetabssager frem til udbetalingstidspunktet, ligeså må man naturligvis også indeksere retshjælpsforsikringen. Det giver ikke mening at denne skulle fastholdes på et gammelt meget lavt niveau i en sag der varer mange år. Dette vil være en uantagelig retsstilling."

Selskabet har i brev af 17/6 2019 til nævnet bl.a. anført:

"GF Forsikring har modtaget klage af 14. juni 2019, hvor [klagers repræsentant], …, klager over selskabets fastsættelse af søgsmålsgrundsdatoen.

Vi skal hermed besvare denne.

[Klager] var den 3. november 2009, passager i en bil, der blev påkørt bagfra.

Skaden blev anmeldt til ansvarsselskabet … og omhandler udelukkende om hvorvidt [andet forsikringsselskab], som ansvarsselskab, er forpligtet til at betale erhvervsevnetabserstatning efter Erstatningsansvarslovens §§ 5-9, i forbindelse med ulykken af 3. november 2009.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved en vejledende udtalelse fastsat sikredes varige men til 12%.

GF Forsikring har i nærværende sag, fastsat søgsmålsgrundsdatoen til den 3. november 2009, hvor vores fælles kunde kom til skade.

Dækningssummen udgør herefter 125.000 kr. fra retshjælpsforsikringen.

[Klagers repræsentant] er af den opfattelse, at da der ifølge ham er tale om en genoptagelsessituation samt at erhvervsevnetabet først blev realiseret i 2018, skal søgsmålsgrundsdatoen fastsættes til dette tidspunkt.

Det fremgår af retshjælpsbetingelsernes punkt 4, at forsikringen dækker omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden indtræder i perioden fra forsikringens ikrafttræden og indtil dennes ophør.

Søgsmålsgrunden anses for indtrådt på tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten.

Det fremgår videre af forsikringsbetingelsernes punkt 8.3, at hvor stort beløb forsikringen dækker med afhænger af, hvornår søgsmålsgrunden er opstået.
*Dækningsmaksimum fremgår af det følgende:

Før den 1. januar 2005 op til 75.000 kr.
Mellem den 1. januar 2005 og 12. april 2013 op til 125.000 kr.
Efter den 12. april 2013 op til 175.000 kr.

GF Forsikrings erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til 175.000 kr.* (inkl. moms).

Den væsentligste årsag til at der nu er en tvist omkring erhvervsevnetabet er selve ulykkestilfældet.

Det er selskabets vurdering, at der ikke er tale om en genoptagelsessituation, som i AK91.721. I denne sag var der tale om, at klager havde været i et trafikuheld i 1998 og havde fået erstatning for varigt mén og erhvervsevnetab fra modpartens ansvarsforsikring. Klager blev i 2016 tilkendt førtidspension, og hun ønskede erstatningssagen genoptaget, da hun anførte, at hendes tilstand var forværret.

Selskabet anførte, at søgsmålsgrunden var uden for forsikringstiden. Nævnet fandt efter en gennemgang af sagen, at det i mange tilfælde vedrørende personskade er relevant at fastsætte søgsmålsgrunden til skadedatoen.

Nævnet fandt imidlertid, at det i den foreliggende sag, hvor der er tale om forværring af følger efter et færdselsuheld i 1998, og hvor den tidligere erstatningssag for længst er afsluttet, var relevant at tage udgangspunkt i den aktuelle søgsmålsgrund, hvilket efter nævnets opfattelse var forværringens indtræden.

Ovennævnte sag er ikke sammenlignelig med aktuelle sag, hvor [andet forsikringsselskab] ikke tidligere havde taget stilling til erhvervsevnetabet men afventede et revalideringsforløb.

Der ses således også at være betalt tabt arbejdsfortjeneste fra 2010 til 2017, hvilket helt tydeligt indikerer, at sagen omkring erhvervsevnetab aldrig har været afsluttet.

I det afsluttende forløb af sagen, har sikredes kommune, ladet sikrede gennemgå en revalidering til […assistent]. Dette medførte, at sikrede i december 2017 blev ansat i en midlertidig stilling, som fra maj 2018 blev gjort varig.
Da sikrede var færdig i revalideringsforløbet og ansat i en varig stilling som […assistent], afsluttede [andet forsikringsselskab] den 13. august 2018 sagen, og fastsatte erhvervsevnetabet til under 15%. Efter et forligsforsøg, er sagen nu indbragt for retten.

Sagen vedrørende erhvervsevnetab har således slet ikke karakter af en genoptagelsessituation efter Erstatningsansvarslovens § 11, stk. 1, som tilfældet var i AK91.721, som blev afsluttet både fsva varigt mén og erhvervsevnetab, men som så senere blev genoptaget grundet forværring.

Det er ikke usædvanligt, at sager omkring netop erhvervsevnetab er længe undervejs, ligesom det heller ikke er usædvanligt, at man kan risikere at skulle henvise til en police langt tilbage i tiden.

Havde sikrede været fører af bilen og ikke passager, følger det af retshjælpsbetingelsernes punkt 13.2, at sagen kun kan søges dækket over bilens kaskoforsikring. Havde pågældende bil været totalskadet, efterfølgende solgt eller lign. ville der slet ikke have været en police på det tidspunkt, som [klagers repræsentant] anfører som søgsmålsgrundstidspunktet. Dermed ville der ikke kunne meddeles retshjælpsdækning til en eventuel sag, med mindre man fastsætter søgsmålsdatoen i personskadesager til skadestidspunktet.

Søgsmålsgrundstidspunktet er uafhængigt af tvistetidspunktet, og det har således ikke betydning, hvornår tvisten er opstået, eller hvornår et krav er realiserbart.

Havde dette været tilfældet, ville der kunne fastsættes mange forskellige søgsmålsgrundsdatoer i en personskadesag.

Med henvisning til retshjælpsbetingelsernes punkt 4 og punkt 8.3, fastholdes derfor, at datoen for søgsmålsgrundens opståen skal fastsættes til skadestidspunktet og at dækningssummen som følge heraf, udgør 125.000 kr."

Af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/1 2008 fremgår bl.a.:

"**§ 10. Forsikringsperioden**
Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør."

Af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/5 2016 fremgår bl.a.:

"**4. Dækningsperiode**
Forsikringen dækker omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden indtræder i perioden fra forsikringens ikrafttræden og indtil dennes ophør.

Søgsmålsgrunden anses for indtrådt på tidspunktet for den væsentligste årsag til tvisten.
…
8.3 Dækningssum
Hvor stort beløb forsikringen dækker med afhænger af, hvornår søgsmålsgrunden er påstået.

*Dækningsmaksimum fremgår af det følgende:

Før den 1. januar 2005 op til 75.000 kr.
Mellem den 1. januar 2005 og 12. april 2013 op til 125.000 kr.
Efter den 12. april 2013 op til 175.000 kr.

GF forsikrings erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til 175.000 kr.* (inkl. moms)."

Nævnet udtaler:

Klageren har anmodet selskabet om retshjælpsdækning til en retssag mod et ansvarsforsikringsselskab, idet ansvarsforsikringsselskabet har afvist at yde dækning for erhvervsevnetab efter erstatningsansvarslovens §§ 5-9.

6. 93859

Klageren var den 3/11 2009 udsat for et færdselsuheld, hvor hun pådrog sig en personskade. Det fremgår af sagen, at hun fik udbetalt erstatning for svie og smerte, varigt mén med 12 %, og at ansvarsforsikringsselskabet betalte tabt arbejdsfortjeneste fra 2010 til 2017.

Selskabet har ydet forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til retssagen mod ansvarsforsikringsselskabet. Selskabet har anført, at dækningsmaksimum for sagen udgør 125.000 kr. under henvisning til, at søgsmålsgrunden skal fastsættes til datoen for personskaden i 2009.

Klagerens repræsentant har anført, at klageren er berettiget til et dækningsmaksimum på 175.000 kr., idet søgsmålsgrunden skal fastsættes til 2018, hvor erhvervsevnetabet blev realiseret. Repræsentanten har endvidere anført, at "i den pågældende sag er der tale om et krav, der på skadestidspunktet, helt var skadelidte ubekendt. Skadelidte ville ikke kunnet have påstævnes for det og, sagen verserer derefter i en årrække, for endeligt at blive lukket af ansvarsforsikringsselskabet, der ikke mener der er et erhvervsevnetab, hvorefter klager nu har påstævnet ansvarsforsikringsselskabet med en påstand om, at de tilpligtes at anerkende, at der er et erhvervsevnetab, jf. bilag 1. Denne situation har fuldstændig karakter af, at sagen afsluttes fra forsikringen, hvilket sker den 13/8 2018 (bilag 5), og såfremt klager måtte få medhold i retssagen, vil der så være tale om en situation, der er direkte sammenlignelig med en genoptagelse efter erstatningsansvarsloven § 11. Der er altså tale om, at sagen på dette tidspunkt vil have været lukket i årevis". Det er herefter repræsentantens opfattelse, at sagen er fuldstændig sammenlignelig med nævnets kendelse nr. 91.721.

Nævnet bemærker, at det i mange tilfælde vedrørende personskade er relevant at fastsætte datoen for søgsmålsgrunden til skadedatoen. Dette vil særligt være tilfældet, hvor der kan peges på én konkret begivenhed, der udløser en tvist.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at tvisten med ansvarsforsikringsselskabet udspringer af den personskade, som klageren pådrog sig i forbindelse med uheldet i 2009. Nævnet finder som følge heraf, at søgsmålsgrunden må anses for at være opstået i 2009, hvorfor selskabets fastsættelse af et dækningsmaksimum på 125.000 kr. ikke kan kritiseres.

7. 93859

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at sagen vedrører klagerens mulighed for at få erstatning for følgerne efter den anmeldte personskade i 2009.

Nævnet finder, at der ikke er tale om en genoptagelsessituation, som tilfældet var i nævnets kendelse nr. 91.721, hvor klagerens tilstand var blevet forværret efter et færdselsuheld. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at ansvarsforsikringsselskabet i nærværende sag ikke tidligere har taget stilling til klagerens erhvervsevnetab, at det først har været muligt at vurdere klagerens erhvervsevnetab i 2018, og at hun har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste fra 2010 til 2017.

Det, som klagerens repræsentant i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings